

Studenci mierzą wysoko!

GDAŃSKA AKADEMICKA WYPRAWA „HINDUKUSZ 73”

Hindukusz to rozciągający się na długości 800 km łańcuch górski leżący na terenie Afganistanu oraz Pakistanu. Od wschodu graniczy on z Himalajami, wyżyną Pamiru i górami Karakorum, a na zachodzie z górami Safed Koh

Pasma górskie Hindukuszu

Fot. ze zbiorów Archiwum UG, bez sygnatury

Zaliczany do gór wysokich Hindukusz należy do jednych z najpóźniej odkrytych przez alpinistów pasm górskich. Jego najwyższy szczyt Tiricz Mir (7708 m n.p.m.) zdobyty został po raz pierwszy dopiero w 1950 roku. Dziesięć lat później w góry Hindukuszu wyruszyła pierwsza polska wyprawa. Zapoczątkowało to kolejne wyjazdy, najpierw o charakterze badawczym, a następnie – sportowym.

Masyw ten był bardzo często wybierany jako cel ekspedycji górskich organizowanych przez Polaków w okresie PRL-u, ze względu na ówczesną sytuację polityczną i ekonomiczną. Możliwość dotarcia do Hindukuszu drogą lądową poprzez terytorium Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich sprawiała bowiem, że podróż była stosunkowo łatwa i tania. Z kolei dzięki temu, że region ten pozostawał

cały czas słabo zbadany, celem wypraw organizowanych w latach 60. i 70. była nie tylko działalność alpinistyczna, ale również eksploracyjna i kartograficzna.

W odkrywaniu terenów Hindukuszu zaangażowali się także młodzi badacze z Trójmiasta zrzeszeni w Akademickim Klubie Alpinistycznym Gdańsk (AKA). Rozpoczął on funkcjonowanie w grudniu 1966 roku. Celem klubu było propagowanie sportu wysokogórskiego wśród studentów oraz organizowanie szkoleń teoretycznych i praktycznych. Po kilku latach swojej aktywności klub zrzeszał już prawie sto osób i miał na swoim koncie organizację m.in. wyjazdów w Tatry, Alpy czy góry Kaukazu.

W setną rocznicę założenia Towarzystwa Tatrzańskiego – w roku 1973, z inicjatywy klubu rozpoczęto organizowanie akademickiej wyprawy eksploracyjnej do Hin-

dukuszu. Celem ekspedycji było zdobycie szczytu Noszak (7492 m n.p.m.). W wyjeździe miał wziąć udział także ówczesny student Wydziału Ekonomiki Produkcji Uniwersytetu Gdańskiego – Michał Kocharczyk – obecnie znany i ceniony alpinista i taternik. Planowanej na lato 1973 roku wyprawy nie udało się jednak zrealizować, bowiem sytuacja polityczno-społeczna w Afganistanie stała się w tym czasie bardzo napięta¹. Ostatecznie studenci udali się w inny łańcuch górski Azji – Pamir, zdobywając jego drugi co do wielkości szczyt – Szczyt Awicenny, zwany także Pikiem Lenina.

Anna Siekierska

Archiwum UG
Szkola Doktorska
Nauk Humanistycznych
i Społecznych UG

¹ W lipcu 1973 roku doszło do obalenia króla Muhammada Zahira Chana przez młodych oficerów i działaczy frakcji Parczam Ludowo-Demokratycznej Partii Afganistanu.

Źródła:

Archiwum Uniwersytetu Gdańskiego, Materiały z Gdańskiej Akademickiej Wyprawy „Hindukusz 73”, bez sygnatury.

Publikacje:

- J. Fedriko, *Afganistan w polskich badaniach naukowych. Zarys chronologii i problematyki*, „Krakowskie Studia Międzynarodowe” 2007, nr 1, s. 211–236.
Hindukusz, Internetowa Encyklopedia PWN; <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Hindukusz;3911772.html> [dostęp: 2022.04.19]
 J. Kurczab, *Historia polskiego wspinania – Hindukusz cz. I*, <https://wspinanie.pl/2009/09/historia-polskiego-wspinania-hindukusz-cz-i/>, [dostęp: 2022.04.19]
 A. Marek, *Pasma Hindukuszu jako cel eksploracji polskiej w latach 1960–1983*, „Słupskie Prace Geograficzne” 2013, nr 10, s. 89–107.